

Asia: VN/12230/2024

Hallituksen esityksen luonnos laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi.

Ehdotetuilla säädösuudistuksilla pannaan täytäntöön EU:n nk. ITS-direktiivin muutokset, ja samalla uudistetaan ja selkiytetään tapaa, jolla liikennejärjestelmän digitaalisten tietopalvelujen tuottaminen on toistaiseksi Suomessa järjestetty.

Liikenne- ja viestintävirasto on omalta osaltaan tukenut liikenne- ja viestintäministeriötä esityksen valmistelussa, ja kannattaa esitysluonnosta ehdotetussa muodossaan.

Liikenteen virastojen ja Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n roolien selkiyttäminen:

Liikenne- ja viestintävirasto toimii jo tällä hetkellä ITS-direktiivin ja sen nojalla annettujen komission asetusten (jäljempänä ITS-lainsäädäntö) valvontaviranomaisena. Sen lisäksi virasto on toistaiseksi vastannut multimodaalisten matkatietojen avaamiseen tarkoitetusta rajapinnasta. Tämän tietopalvelutehtävän virasto on sopimuksella siirtänyt Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:lle. Matkatietojen osalta virasto on siis toiminut kaksoisroolissa, yhtäältä asetusten noudattamisen valvojana, toisaalta rajapintapalvelun tilaajana ja rahoittajana.

Väylävirasto on puolestaan tilannut Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä muita ITS-direktiivin mukaisia palveluita esityksessä kuvatulla tavalla.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää selkeänä parannuksena nykytilaan verrattuna sitä, että valtion erityistehtäväyhtiölle osoitettaisiin kansallisen yhteyspisteen järjestämis- ja ylläpitotehtävät suoraan laissa. Liikenne- ja viestintävirasto jatkaisi valvontaviranomaisena.

Liikenteen perustietopalvelu rakentuisi kansallisen yhteyspisteen tietojen varaan. Tietoja koostaen tuotettaisiin laajasti hyödynnettävissä olevia tie-tokokonaisuuksia tie- ja katuverkosta, tieliikenneverkon käytöstä ja tilasta, liikkumispalveluiden tarjoamisesta ja käytöstä, liityntäpisteistä sekä lataus- ja tankkauspisteistä.

Liikenteenohjausyhtiö Fintrafficin tehtävät, joita ei voisi asiakasmaksuilla kattaa, rahoitettaisiin erikseen myönnettävällä valtionavustuksella. Tämä ratkaisumalli soveltuisi viraston näkemyksen mukaan hyvin erityistehtäväyhtiölle, joiden palveluiden on tarkoitus tukea kansalaisten liikkumista, elinkeinoelämän tarpeita ja kuljetuksia, turvallisuusviranomaisten toimintaa sekä Suomen kilpailukykyä ja hyvinvointia.

ITS-direktiivin ja sen nojalla annettujen komission asetusten täytäntöönpano:

Ottaen huomioon liikennejärjestelmän ja sen palvelujen merkityksen niin yhteiskunnan kuin yksilön kannalta, Suomi on jo pitkään panostanut liikennejärjestelmän palvelujen kehittämiseen ja digitalisointiin. Vaatimustasomme on muun muassa liikenteen palveluista annetun lain 154 §:n ja sen nojalla annetun olennaisten tietojen asetuksen mukaisesti korkeampi kuin ITS-direktiivin täytäntöönpanon edellyttämä vähimmäistaso. Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa esityksen mukaista lähestymistapaa koota tiedot ja rakentaa palvelut yhteiskunnan tarpeita tarkoituksenmukaisella tavalla tukien.

Metsälampi Susanna
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)